

Gródek, 1 listopada 2020 roku

Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Znak sprawy: RZ.01.01.X/2020

Sz. P. Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”, na podstawie art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.), działając w interesie publicznym, składam wniosek o:

1. przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm., dalej jako p.o.) nadzoru pedagogicznego kontroli zgodności z prawem wskazanych w uzasadnieniu postanowień Statutu **Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9 im. Jana Kochanowskiego z siedzibą przy ul. Rozwadowskiej 10 w Stalowej Woli** (dalej: „Statut”),
2. uchylenie na podstawie art. 114 ustawy – Prawo oświatowe niezgodnych z powszechnie obowiązującym prawem postanowień Statutu.

UZASADNIENIE

(1) Kwestionowane postanowienia statutu: § 100 ust. 3 pkt 5, § 141 ust. 1 pkt 1-3

„[Przy ustalaniu oceny zachowania ucznia uwzględnia się:] dbałość o higienę osobistą i schludny wygląd oraz o ład i porządek wokół siebie”

„[Uczniom zabrania się:] farbowania, koloryzowania i wygalandia włosów, noszenia dredów; stosowania makijażu i malowania paznokci; ozdabiania ciała piercingiem oraz tatuażami”

Powyższe sformułowania nie powinny znaleźć się w statucie szkoły. Zgodnie z art. 99 pkt 3 p.o., w statucie obowiązki ucznia mogą być określone w zakresie „przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie

szkoły jednolitego stroju”. Pojęcia „ubierania się” nie można interpretować rozszerzająco i rozumieć pod nim również „wyglądu ucznia”, zwłaszcza że w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo oświatowe projektodawca wskazał, że: „W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia »schludny«, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny”¹. Wyłączenie z zakresu dopuszczalnych regulacji statutowych norm odnoszących się do szerzej rozumianego wyglądu ucznia było więc celowym zamierzeniem ustawodawcy. W konsekwencji należy uznać, że statuty szkół po wejściu w życie Prawa oświatowego nie mogą już określać zasad wyglądu uczniów, a jedynie zasady wężiej rozumianego ubioru.

(2) Kwestionowane postanowienie statutu: § 137 ust. 2

„Niezastosowanie się do obowiązku, o którym mowa w ust.1 skutkuje zatrzymaniem telefonu lub innego urządzenia elektronicznego w depozycie w sekretariacie szkoły. Wychowawca, nauczyciel przedmiotu lub dyrektor zwraca telefon lub urządzenie rodzicom ucznia.”

Kwestionowane postanowienie Statutu może prowadzić do naruszenia przepisów Kodeksu cywilnego. Podkreślić należy, że szkoła nie ma uprawnień do rekwirowania przedmiotów będących w posiadaniu ucznia, nawet w przypadku naruszenia przez niego zasad ujętych w statucie. W sytuacji, gdy uczeń narusza zasady korzystania z telefonów na terenie szkoły, nauczyciel może skorzystać ze zgodnych z prawem powszechnie obowiązującym środków przewidzianych przez współczesne nauki pedagogiczne, a w ostateczności podjąć dążenia w kierunku nałożenia na danego ucznia kary przewidzianej w Statucie, o której mowa w art. 98 ust. 1 pkt 19 p.o. Nie można również ograniczać prawa do odbioru z depozytu telefonu jedynie do podmiotów, jakimi są rodzice lub prawni opiekunowie. Szkoła musi uwzględniać, że właścicielem sprzętu może być także uczeń lub inna osoba. Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740), jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Koresponduje to z art. 101 § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359), zgodnie z którym zarząd sprawowany przez rodziców nie obejmuje zarobku dziecka ani przedmiotów oddanych mu do swobodnego użytku.

(3) Kwestionowane postanowienie statutu: § 139 ust. 1

„Codzienny strój ucznia powinien być estetyczny, stonowany, czysty i funkcjonalny”

¹ Rządowy projekt ustawy - Prawo oświatowe, VIII kadencja, druk sejm. nr 1030, s. 187

Stowarzyszenie Umarłych Statutów

Zdaniem wnioskodawcy, pojęcia „estetyczny, stonowany (...) i funkcjonalny” odwołują się do subiektywnych oraz ogólnych stwierdzeń, które pozostawiają szerokie możliwości ich interpretacji, co może prowadzić do ich niezrozumienia przez uczniów. W ocenie wnioskodawcy, statut powinien regulować wszelkie materie w jak najbardziej jasny sposób, w miarę możliwości bez odwoływania się do pojęć nieostrych.

Wobec powyższego wniosek należy uznać za właściwie uzasadniony.

(—) ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo sporządził:

Arkadiusz Szolc

Pismo zaakceptował:

Michał Bronicki